

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VALIMÄKI, Editor & Manager Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office. TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

ÄLKÄÄ PAHOTELKO, USSIA HINTAIN KOROTUKSIA ON TULOSSA.

Viime vuoden loppupuolisko on ollut ennenkuulumatonta hintain kohoamisen aikaa itäisellä puolella Amerikkaa. Bostonista ilmotti sikäläinen hintakomissio äskettäin, että siellä ovat tarvetarvaint hinnat kohoaneet 58 prosentilla sitten viime heinäkuun. Samaa on kuulunut muista Idän kaupunkeista.

Nyt ilmoitetaan tämän idän hintain korotuksen taas vuoroastan alkavan vaihtuuta länteen. Idässä nousivat hinnat viime kesänä ja tämän talven ajalla niin suuresti sen tähden, että lännen raaka-aineen hinta oli niin suuresti kohonnut sitä ennen. Tämä aiheutti palkkain ja kaikkien muiden tehdastavarain valmistuskustannusten kohoamisen idässä ja myynnä näitä tuotteita aletaan nyt myydä länteläisille, tulevat hinnat vuoroastan kohoamaan lännellä. Vaatetarvat ja kengät ovat hintain kohoamisen tulevat länteläisille näyttämään. Chicagosta ilmoitettiin äskettäin, että tavallinen miehen pukine joka ennen vanhaan maksoi 25 dollaria tulee piakkoin kohoamaan saataa dollariin ja että tavallinen kenkäpari piakkoin nousee \$25, sitä pitävät hintain tutkijat aivan mahdollisena.

Rauta- ja terästarpeiden hinta tulee myöskin nousemaan ja samoin kaikki muu; vaikka usean tavaran hintain kohoamisen ei odotetaakaan tapahtuvan niin yhtäkkiä kuin edellä mainittujen.

Hintain kohoaminen aiheuttaa tietysti sen, että työläisten on taas yritettävä korottaa palkkojaan suhteellisesti muun tavaran hintain mukaan. Siitä saavat tälläkäläiset korporatiosnit syyn nostaa tavaransa hintoja moninkertaisesti, kuten esim. puutavarantuottajat viime kesänä. Kun palkat nousivat 15

prosentilla nousi laudan hinta 40:llä. Lännen puoli-valmiin ja valmistamattoman tavarain hinta antaa taas syyn hintain kohoamiseen idässä ja niin aina edelleen. Nousua kestäää lakkaamattomiin, mutta nousun ajalla on työpalkka aina kaikista jälessä ja kuitenkin sitä syytetään kaiken kohoamisesta. Kapitalistinen talousjärjestelmä kulkee perikatoaan kohden. Se ei omien ristiriitaisuksiensa tähden pysty enää saattamaan tuotantoa siihen normaaliin, mikä sen omalle säilymiselle olisi välttämätöntä. Ainoastaan yhteisellä perustavalla tuotanto, joka on vapautunut nykyisen järjestelmän vastuksista, voi sen tehdä. Sen tuloa todistaa jokainen hintain korotus, valtiolainain lisääminen ja luoton laajentaminen, joilla koitetaan häviävän järjestelmän ikää jatkkaa.

SAMMUNUT TULIVUORI.

Butte, Montana, on tuttu paikka monelle idän ja lännen mainarille. Ennen aikaa se lie ollut jonkunmoinen työpaikkain puolesta sellaiselle, joka on tahtonut jatkuvasti kaivostyötä menestyksellisesti tehdä, mutta yhden miespolven ajan on se ollut sellaisena "hoopomainarinen" Mekkana, johon jokainen on kulkunsa ohjannut, lähtökseen sieltä taas kiroten ulos niin pian kuin vähän "lunssirahaa" oli ehtinyt saamaan. Sen kaivannot ovat niin kuumat ja kurjat, että vaan harvat niissä voivat pitempää aikaa työskennellä ja niistäkin suurin osa saa siellä viipymättä maksaa hengellään, tai hengentymydydellään, sillä kaivanto vie kuuhot jokaiselta, jota ei kivi tai muu onnettomuus sitä ennen korjaamaan ehti.

Työväenliikkeessä oli tämä paikkakunta ennen aikaa ensimmäisen lännen työväenliikkeen muuri ja sittemmin sen suurin vihollinen, nimittäin sellainen työväenliike, mitä vielä muualla kannatetaan. Niihin aikoihin kun suomalaisten keskuudessaan ei vielä tiedetty unionismista hölynpölyä olivat Butten suomalaiset mainarit kaikki union miehiä. Tietysti olivat he union joutuneet yhtymään ensinnä "toiskielisten" vaatimuksesta, mutta olivat he aatteellisestikin sitä jos oppineet kannattamaan silloin kun siitä ei muualla vielä yleisesti tiedetty sanottavia.

Sosialistinen liike löysi Butten siis "vapamielisenä" ja avoimena. Lännen kovia teitä kulksineet miehet eivät enää perustaneet kirkosta ja uskonnotakaan siinä määrin kuin sellaiset jotka vanhasta maasta

olivat tulleet joillekin Michiganin tai Minnesotan suomalaisperukalle ja siellä heti opettettu käymään kirkossa ja raittustalolla. Kapakka kämpäyksineen ja ilotaloineen oli niin valtava ettei ollut Buttessa koskaan sijaa raittustoumimmalle ja sama syy, yhdessä yleisen maailmanrannan koulussa saadun välinpitämättömyyden kanssa, täsi seurakuntatoiminnanikin tehdä niin heikoksi, että Butte on aina ollut ilman vakavaa seurakuntatoimintaa, pappien tiedontojen mukaan. Kirkko ja haali sinne kyllä oli aikoinaan rakennettu, mutta kun niiden takana oleva aatteellinen puoli oli heikko, joutuivat ne heti sosialistisen liikkeen alkuaikoina sosialistien käsiin.

Mutta sosialistinen liikekään ei Buttessa ole koskaan saanut sitä lujuuksia kuin se on muualla saanut. Kannattajia sillä siellä kyllä on ollut joiakin aikoina enempi kuin missään muualla, mutta se kannatus on ollut vaan pintapuolista seuraamista. Sosialismin aatteet eivät ole vielä ikänä otteet juurtuneeseen buttelaisessa maaperässä siinä määrin että ne olisivat ne tuulet ja tuiskut kestäneet mitä porvariston taholta niiden osaksi siellä, kuten muuallakin luonnollisesti eri muotoisina tulee.

Kun porvaristo alkoi hajotuskommissa siellä joiakin vuosia sitten, rysähti koko sosialistinen liike vanhan union mukana kasaan. Vanhaa tapettiin uuden nimessä. Jotakin aikaa oli Butte kuten laavaa työntävä tulivuori työväenliikkeessä. Se arvosteli ja vastusti ei ainoastaan omaa kotoista unioniaan ja toimintaansa, minkä korjaamiseen sen olisi pitänyt voimansa kohdistaa, vaan kaikkea ulkopuolistakin. Maailman työväenliike kokonaisuudessaan oli mullistettava ylösalaisin ja siten vasta kun kaikki vanha oli hävitetty, voi jotakin uutta syntyä. Tätä menoa kesti juttuun niin kauan kuin sikäläiset kaivantoyhtiöt tahtoivat sen kestävä. Kun vanha unioni oli hävitetty, sosialistinen kaupungin hallinto kukistettu ja vanhan union jälkeen syntynyt unioninen metallimainarion unionin hajotettu kahteen osaan, josta pienempi puoli jäi tuplajulaisille ja molemman yhteisestikin tulleet sellaisiksi etteivät ne voineet kaivantoyhtiöille mitään määrätä, alkoi Buttessa rauhan ajat. Samoin kuin tulivuori joka on laavansa puhaltaut ulos, sammuu ja jää toimittomaksi, samaten on käynyt Butten nyt kun siellä ei ole tuplajulaisilla enää muuta vastustusta kuin kaivantoyhtiöt,

joita vastaan siellä ei ole koskaan tahdottu tapella niin kovilla aseilla kuin esim. vanha unioni haalia hävitettäessä. Eräs vanha sosialisti, joka sattuu nyt siellä työskentelemään, kirjoittaa sieltä näin:

"Tämä Butte on nykyään sellainen kylä, että täältä ei ole paljonkaan muulle maailmalle paksemista. S. s. osasto se on kuolla kutkahtanut jo vuosi aikaa sitten, ja eihän siinä ollut paljoa kuolemistakaan kun ei se ole kunnolle enällytkään. Olihan vain noin 7—10 henkilöä jotka uskalsivat omistaa jäsensyyden ja niilläkin supistui kaikki ainoastaan jäsenyyteen, sillä mitään toimintamahdollisuutta ei ollut, I. W. W. veljet pitivät huolen että ei kukaan saanut ottaa osaa eli toisin sanoen kannattaakaan osaston tanssia tai muita tilaisuuksia. Sitte alituisten työselkkausten, työlakkoauksien y. m. kautta on yleisö lainehtinut paikasta toiseen (joka on juuri mitä herat haluaakin, että saada aina "käsi muuttamaan"). Ja niin ollen on ei ainoastaan sosialistien toiminta kuollut, vaan hyvin se on laimeaa, kuollutta, maumaton, pikkumaista turhan toimitusta se ennen niin paljon haudettu buttelainen I. W. W. läisten rento kurssikin. On sitte suuri määrä entisiä I. W. W. läisiä jotka ovat luopuneet "uskostaan" ja valmiit liittymään vasemmistolaisiin, jonkaloisen osaston perustamista on jo vähin suunniteltukin. Toivottavaa olisi, että se toteutuisi vaan samalla pelkään että se jääpi vain suunnitelmaksi. Siis entisestä buttelaisesta "rennosta kurssista" ei ole jällellä muuta kuin nimi ja ei sitä näy muualla kuin salakapakoissa joita ovat, harvoja poikkeuksia luukuonottamatta, pallohaalit, raittiusjuomat, hotellit ja perheet. Näitten seuraukset, tappelut, rosvoukset, mielisairaudet, kuolemat, sokeudet y. m. ovat melkein jokapäiväisiä. Mielisairaalain viedään joka viikko joukko "moonshinen" uhreja."

Niin että tämän työväenliikkeen käytännöllisessä toiminnassa tahtoo yhä uudelleen ja uudelleen ilmetä se tosiseikka, että ne jotka tässä väittävät kaikkien suorinta tietä vallankumoukseen kulkevana, asettuvatkin esteeksi vallankumouksen tielle ja tekevät työväenliikkeen edistymisen vielä entistään vaikeammaksi. Äärimmäisyydet kohtaavat usein toisensa. Jyrkimmistä vallankumouksellisista tulee usein mustimman taantumuksen palvelijoita — vastavallankumouksellisia.

Venäjän osuustoiminta nykyisin

(Alempaan seuraava kertomus on juuri muutamia viikkoja sitten Moskovaan palanneen H. J. H:n kirjoittama. Se perustuu luotettavista lähteistä saatuille tiedoille ja sellaisenaan on tärkeä nykyisin, koska se osoittaa meille minkälainen on luonteeltaan nykyisin se liike, joka tulee liittoutuneiden ylimmän neuvoston päätöksen mukaan saamaan etuoikeuden tavarain välittämisessä ulkomaiden ja Neuvosto-Venäjän välillä. Kirjotus on laadittu Suomen Sosialidemokraattille.)

Kooperatiivinen toiminta sai alkunsa Venäjällä viime vuosisadan 60-luvun lopulla ja muodosti se mailman sodan alussa tuntuvaan voimaan. Tammikuun 1 päivään v. 1914 mennessä nousi kulutusyhdistysten luku 10 tuhanteen, jäseniä oli noin 1,400,000, kooperatiivisten toveruuskuntien vuosivaihto vuodelta 1913 nousi 250,000,000 ruplaan. Mutta huolimatta noista suurista numeroluuvista käsitä kooperatiivinen liike vain vähäpätöisen osan väestöstä Venäjällä (noin yhden prosentin) ja kuuluvat sen kannattajat ja osantottajat taloudellisesti onten turvattuun kansanryhmiin, sekä kaupunkien keskiarvoisen porvariston että työmiehen ja talonpoikien keskuudessa. Kooperatiivinen

"HYVÄT MIEHET" MAKSOIVAT PALKAN.

Viimeisissä valtion vaaleissa työskentelevät jotka Kansain valtion unionistit innokkaasti radikaalisen republikaniryhmän valitsemiseksi valtion hallintoon ja he onnistuivat. Kansain valtion hallitus progressiivinen republikaniallittu, joka vaalien aikana oli luvannut hyvää jos hyvää työläisille.

Nyt on tämä "hyväin miesten hallitus korvannut unionistien vaivat. Se on laatinut lain jonka mukaan lakontekeminen on rikos, josta voidaan rangaista viiden vuoden vankeudella ja \$5,000 sakolla tai molemmilla jokaista osanottajaa.

Kaikki työriidat valtiosta on tästä lähtien jätettävä sovinto-oikeudelle, jossa työläisillä on tilaisuus edelleen tutustua tämän hyvän miesten hallituksen hyviin puoliin.

Unionistit kuuluvat tapauksen johdosta olevan kovin kiivähdyksissä. Hiilenkaivajat kuuluvat uhkailleen jo lakolla, ellei tätä lakia jätetä voimaan paimematta. Mutta heidän vastustuksensa tietysti päättyi siihen, että saivat vielä omatkin virkailijat niskaansa valtion viranomaisten apulaisina. Laki tulee voimaan ja työläisten on siitä toteltava. Tuollaisia seurausalkaa tuottaa ammattiunionistien vanha politiikka.

Venäjän osuustoiminta nykyisin

(Alempaan seuraava kertomus on juuri muutamia viikkoja sitten Moskovaan palanneen H. J. H:n kirjoittama. Se perustuu luotettavista lähteistä saatuille tiedoille ja sellaisenaan on tärkeä nykyisin, koska se osoittaa meille minkälainen on luonteeltaan nykyisin se liike, joka tulee liittoutuneiden ylimmän neuvoston päätöksen mukaan saamaan etuoikeuden tavarain välittämisessä ulkomaiden ja Neuvosto-Venäjän välillä. Kirjotus on laadittu Suomen Sosialidemokraattille.)

Kooperatiivinen toiminta sai alkunsa Venäjällä viime vuosisadan 60-luvun lopulla ja muodosti se mailman sodan alussa tuntuvaan voimaan. Tammikuun 1 päivään v. 1914 mennessä nousi kulutusyhdistysten luku 10 tuhanteen, jäseniä oli noin 1,400,000, kooperatiivisten toveruuskuntien vuosivaihto vuodelta 1913 nousi 250,000,000 ruplaan. Mutta huolimatta noista suurista numeroluuvista käsitä kooperatiivinen liike vain vähäpätöisen osan väestöstä Venäjällä (noin yhden prosentin) ja kuuluvat sen kannattajat ja osantottajat taloudellisesti onten turvattuun kansanryhmiin, sekä kaupunkien keskiarvoisen porvariston että työmiehen ja talonpoikien keskuudessa. Kooperatiivinen

Seinäkarttoja vielä saatavana helmikuun ajan!

KASVANEEN kysynnän tähden ja toivolla, että jokainen Toverin lukija olisi tilaisuudessa saamaan itselleen uuden Keski-Europan ja Suomen kartan, mikä pitäisi olla joka talon seinällä, olemme tilanneet uuden painoksen sanotusta kartasta, joten sitä saa jokainen entisillä ehdoilla vielä tämän kuun ajan.

RIENTÄKÄÄ siis hankkimaan uusia tilauksia Toverille ja Tovertarelle, ettei tarvitse tulevaisuudessa juosta naapurinne katosomaan mistä kulkee uusien Europan valtakuntien rajat, kun joudutte niistä väittelemään kylämiestenne kanssa, jotka ovat vahvistaneet kirjatievään myöskin karttiedoilla.

TILAAJAT, jotka eivät vielä ole saaneet karttaa, saavat sen parin viikon kuluttua, sillä uusi painos kartasta saapuu silloin ja kartat sen jälkeen lähetetään siinä järjestyksessä kuin tilaukset ovat tänne saapuneet.

UUSI PAINOS on siksi suuri, että kartat eivät loppu kesken. TOVERIN LEVITYSOSASTO.

Toverittaren toimittajan toimi

Ilmotetaan täten haettavaksi. — Hakijalta vaaditaan, että hän on vähintään vuoden kuulunut sosialistipuolueeseen ja omaa suomen- ja englanninkielisen taidon. Hakemukset palkkavaatimuksen ohella on jätettävä helmikuun 28 p:n mennessä osoitteella:

JOHTOKUNTA, Box 99, Astoria, Ore. Astoriassa, Ore., tammik. 29 p:nä, 1920. — Johtokunta.

niistä voimista, joihin hän nojautui. Tämä ilmeni kahdessa v. 1917 tapahtuneessa Erityisessä Yleisessä Kooperatiivisen Kokouksessa, ensimmäinen kokouksittuun yksikuussa vartavasten ennen n. k. Demokraattista Neuvottelua. Tämä kokous yhdisti kooperatiivien luopu ja valtuutti niitä esintymään Demokraattisessa Neuvottelussa heidänmättömiä köyhälistöpuolueen vastustajina ja vaatimaan neuvostovastaisen kokoomuksellisen vallan pyytymistä.

Sen jälkeen kun kooperatiivilla yhdessä menneheikkien ja sosialivallankumouksellisten kanssa onnistu säilyttää valta Kerenkille ja järjestää esiparlamentti, kokouvat he vielä kerran lokakuussa käydäkseen käsikädessä näiden kanssa tuu valitustelua Perustuslakia sisältävän kokouksen, jossa he halusivat näytellä samaa osaa kuin juuri päättyneessä Neuvottelussa.

Lokakuun vallankumous asetti valtaan köyhälistöpuolueen, jota vastaan kooperatiivit olivat onnettomasti taistelleet. Samoin kuin tuotannonkin alalla tehtaita ja muita porvarillisia tuotannonryhmiä ei ole hävitetty, vaan saannettu yhteisomaisuudeksi muuttamalla niiden johdon muuten, sa-

voituttaa. Sivumennen mainittua voimaa huomauttaa ettei siitä ole pitkä aika kun mekin olimme lapion- ja kuokanvarressa ja mahdollisesti voimme ryhtyä siihen vieläkin, että jos suvaitsette joskus tarttua kuokkaan niin voimme tehdä seuraa. Samalla voimme antaa teille sen neuvon, että jos rupeatte kuokkimaan niin tulkaa tänne Amerikkaan, täällä on tavallinen hyvä "shoo" vasta maahanlullelle, saa tehdä riittävän kovasti työtä, jos ei jaksaa ja rupeaa nappisekään, saa lepoa 60, 90 päivää, kunka asia vaatii ja vieläpä hyvässälykyssä vapaan matkan kotimaahan. Sellaista tilaisuutta ei tarjota Englannissa. Ja jos tulette tänne lähelle "nälkähöylän" päähän niin voimme ottaa teidät väkka "foolariksi", pitkä ja luseiva mies on siihen hyvin sopiva.

Voimme antaa teille aluksi ohjausta melkein minkälaisen ruumiillisen työn alalla tahansa. Ruumiillista kirveen, lapion tai kuokanvarressa. Emmekä vaadi paljoa korvaustakaan, vain yhden pikku ehdon, joka on helppo täyttää, se on, että rupeatte kannattamaan työväenjärjestöjä ja järjestäytymistä. Ihme ette ole tuota oppineet jo Englannissa. Taidatte olla paksupäistä laatia, mutta olkoon menneeksi, kyllä me saamme pidämme ja lopusta pitää huolen kapitalismit. Järjestäytyminen on se taikavoima joka on kohonnut ruumiillisen työn tekijän palkat yläpuolelle henkistyntö tekijän palkkoja. Ei siitä ole vielä kuultu pitkäaikään aikaa kun sulde oli paimvostoin kun se nyt on. Mutta henkistyntö tekijät ovat itse-pintaisesti jurnuttaneet järjestäytymistä vastaan tähän asti ja siinä syy miksi heidän jalkansa ovat nyt niin alhaiset. He ovat luottaneet "annattatoukseen", luulottelet että se pitää

heidät siksi paljon nälkärajan yläpuolella etteivät he yhteis-toimintaa tarvitse. Tämä pitää paikkansa erittäinkin opettaistoon nähden. Ovatpa vielä luottaneet porvariston armeliaisuuteen, mutta porvaristo ei tunneta armeliaisuutta mutta kuin sikäli kun se siitä hyötyy itse-ellei heti, niin sitte ajampaalle Pororvarit ovat käyttäneet hyväkskeen tuota henkistyntötekijän nurkkakuntalaisuutta ja seuraukset ovat selvina edessämme. Mutta viimeiset parivuotta ovat osottaneet heidänkin heräämistään. Ovat ilmeisesti alkaneet tajuamaan että he eivät ole sen suurempia eikä pienempää kuin yksinkertaisesti palkkatyöväestöä, jonka omi ja hyvinvointi voidaan taata ainoastaan yhteenliittymisen kautta kapitalismin hallitessa ja lopullisesti järjestelmää muuttamalla.

Liittykää mukaan vain, sillä se on teidänkin paikkanne. New Yorkissa kuoli hiljattain eräs rikkaan puoleinen nainen. Hän teki testamentin, kuten kaikki rikkaat tekevät, ja kun se ei tyydyttynyt kaikkia asiaankuuluvia hänen kuolemansa jälkeen alkoiivat nuo tyytymättömät oikeusjuttu testamentin rikkomiseksi sillä perusteella, että sen tekijä ei ollut täydellä järjellä sitä tehdessään. Todisteeksi väitteelleen toivat he sen, että joka kerta kun tuli puoleinen presidentti Wilson tai hänen hallintonsa niin sai tuo nainen kauheita raivoakohtauksia, tuomoni Wilsonin ja hänen hallintonsa alimpaan kattiinaan.

Heti kun todisteet oli esitetty ja lautakunta kävi huoneeseen antoi se lausunnon, että naimen oli täydellä järjellä ja testamentin O. K. Eivät he silti tarkottaneet että Wilsonin hallintokausi oikeuttaa raivoakohtauksia sitä puhuessa, huihai.

KATSAUKSIA

Suomen ulkoministeriä interjuuattu

Kansainvälisen uutistoimiston edustajalla on ollut kunnia interjuuvata Suomen ulkoministeriä, Tri. Rudolph Holstiä. Kun ministeriä kysyttiin mikä hänen mielestään on syynä markan arvonn laskemiseen ulkomaisilla markkinoilla, niin puhkesi hän puhumaan. Lainaamme tähän osan tuosta interjuuvista, sillä se on merkillinen monessa suhteessa. Siitä käy selville kieltämättömästi se tosiseikka, että lahtarit eivät häikäile valedellessään ulkomaiden edustajille silloin kun he tulevat edulleen siitä olevan hyötyä, myöskin kuinka naurettavia he voivat suuruuden hulluudessaan puhua. Hän sanoo:

"On muistettava, että Suomen on täytynyt rahastaa sisällissotaa, joka maksoi satoja miljoonia ja yhtä paljon on kulutettu kansallisiin varustuksiin... Jos sota bolshevikkeja vastaan jatkau odotamme me Englannin ja Ranskan pitävän bolshevikien laivaston vaarattomana. Laitavo ei voi hyökätä ennen t. kokuuta ja siihen mennessä me parantellemme rantavarustuksiamme. Tässä on meillä ollut apuna parhaat ulkomaiset neuvonantajat emmekä ole lainkaan huolestuneita. Ja mitä tulee maa-varustuksiin niin vaikkakin meillä on yli 1,000 kilometriä rintamaa niin on se aivan läpi pääsemätöntä teiden puutteesta ja metsän takia. Se osa josta bolshevikit voisivat tulla rajan yli, on hyvin pieni. Ja on myöskin muistettava että Laatokasta pohjoiseen on joiakin tuhansia vapaaehtoisia Venäjän alueella, jotka kyllä pitävät huolen, ettei siitä tulla yli. Suomen varsinasta armeijaa tarvittaisiin vain

kurinpitoon. Meillä ei olisi yhtään vaikeutta puolustaa itseämme bolshevikkeja vastaan vaikkakin heillä olisi kaksi kertaa niin suuri armeija kuin nykyään. (Tummennus meidän.) On muistettava myöskin, että meillä on varsinainen armeijan lisäksi 110,000 miestä käsittävä vapaaehtoinen valkokaarti eversti Essen'in komennon alaisena. Tämä voi olla hyvänä tukena varsinaiselle armeijalle ja voimme sen avulla ehkäistä vallankumouksen ja bolshevikien maahan hyökkäyksen.

"On myöskin muistettava että Suomen armeijan yleisesikunta, ilmailujoukot ja tankkiosastot, ovat kaikki ranskalaisen komentajain järjestämät, jotka ovat vieläkin palveluksessamme. Suuri määrä suomalaisista upseereista on saanut sotilaskasvatuksen Ranskan ja Italian sotilaskouluissa (?). Jos liittolaiset tekevät rauhan bolshevikien kanssa täytynee ka meidänkin tehdä, mutta me luotamme siihen, että siinä tapauksessa liittolaiset tukevat meitä bolshevikien hyökkäyksiä vastaan. Ennenkaikkea täytyy heidän propagandansa pysyttävä pois ja varoa ettei se uudelleen pääse turmelemaan maattamme. Kyllä meillä on tuotteita lähettää ulkomaitten markkinoille. e-simeriksi tukkeja ja paperimassaa voimme lähettää Yhdysvaltoihin niin pian kun saamme kulleksivälinitä.

"Suomesta tiedetään hyvin vähän Yhdysvalloissa, johon tietääkseni on vain aniharvoja parannemasta luokasta asettunut a-sunaan. Me haluamme tehdä itsemme paremmin tunnetuksi Amerikalle ulkolähetysksemme kautta — ei ihmisä, vaan tuotteita joita Amerika tarvitsee."

Herra Holsti on siis puhunut. Eivät ne suuret sanat suuta halkase täytyy myöntää koska hänelläkään ei vielä ristiuhuuia liianne.

Ei suinkaan "ministeri" tykkäähä pahaa jos hänen tarkastelemme hänen lausuntoaan, sillä on vaikeaa uskoa kaikkea mitä kuulee ja näkee vaikka se olisi suurmiestenkin lausumaa.

Ensiksikin siitä suuresta ja kaikkivoipaisesta valkokaartista ja lahtariarmeijasta, joka on ranskalaisen upseerien järjestämiä, ja jota johtaa nykyään Ranskan ja Italian sotilaskasvatukseen saaneet virkamiehet. Onhan ihmeellinen armeija! Koska ovat sakalaiset olleet ranskalaisia? Eivätkö ne olleet Saksan kaiserin lahtariupseereita, jotka johtivat Suomen lahtareita työläisten teurastuksessa? Me tiedämme, ja kaikki jotka Suomes-ta mitään tietävät, tietävät sen, että Saksassa teidän sikönne ovat satakuntaa kulkenneet, siellä oppimassa kaiserismia jota sitte intohimoisesti toteutettiin kotimaassa. Ei amerikalainen sitä usko, että ne Italiaa myöten olisivat kulkenneet, mutta nyt kun kaiserihallitus kukistui Saksassa niin pakostakin piti ruveta lähentelemään liittolaisia ja siksi pitää puhua Ranskasta ja Italiasta, vaikka sydämellä on kalina vieläkin junkkerismi.

Kyllä teidän armeijanne voi lähdäta aseettomia työläisiä nyt kun saksalaisen avulla olette murhanneet itsenne valtaan, mutta puhua bolshevikiarmeijan vastustamisesta on samaa kuin säski istuisi härän sarvella ja jakelisi määräyksiä. Ei täällä ole sellaista koulupoikaa edes joka tuollaisia uskoisi. Bolshevikkeitä te voitte säilyä rauhassa niin kauan kuin te ymmärrätte antaa heidän olla rauhassa, mutta niin pian kuin he kohdistavat hyökkäyksensä rautaristurhojanne vastaan on lahtarihallitus mennyt ainiaksi Suomesta, sillä heidän kanssaan ei teidänkäläisten ketunhanta mitään merkitse.

Sanotte että Amerikassa tiedetään Suomesta vielä hyvin vä-

hän, siksi että paremmasta luokasta on tänne siirtynyt vain aniharvoja. Kyllä täällä tiedetään aivan riittävästi. Kun joku siitä paremmasta luokasta käväsee täällä, haiskahtaa sen jäljet niin kauan poistumisen jälkeinkin, että eipä niitä usein tarvita. Mitä Amerikan suomalaisiin työläisiin tulee, niin se on koko maassa tunnettu seikka, että joiakin harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, ovat he luokkatietoista joukkoa. Ikäväksemme täydymme tunnustaa että on täällä vielä joiakin jotka elättävät itsensä lakonrikkurin, kätyroimisen ja pysyhtävän ammatilla, harjoitellen sivutoiseen pääasiallisimmin pastorin tai jonkinmuisen puoskarin ammatia, mutta niitä ei tuki ole paljo ja vähäkin on vähenemään päin, sillä puoskari näyttää kun pastorin kylvää. Eikä sieltä Suomesta kai ole lähtemäänkään työläisiä enää Amerikkaan kuten ennen, sillä kaiserita perity sivistys on vaatinut uhriensa. Ja jos herrasroikalet haluavat muuttua pois, niin eivät siitä ainakaan työläiset pahakseen pane.

Ja, niitä tukkeja siellä olisi paljon lähettää Amerikkaan. Täällä ne ovat melkein jo kaikki, ei ole enää jällellä kun Washingtonissa, Oregonissa, Idahossa, Montanassa, Californiassa, Minnesotassa, Wisconsinissa hiukan naapurissamme British Columbiassa ja kolmessa neljässä etelän valtiossa, eikä niissäkään kun muutamia kymmeniä miljoonia ekkereitä kussakin 10—20 jalan paksuista tukkimetsästä. Siinähan se syy oikien paperin hinnan kohoamiseen, vaikka olemme luulleet trustilla olevan kynnnet pelissä.

Sen me kyllä tiedämme, että siellä kulutetaan satoja miljoonia sotavarusteluihin, suojelus-kuntiin, y. m. mutta ei mitään nälkäisen työväestön ruokkimiseen. Tiedämme senkin että

siellä yhä edelleen mitä raaimalla ja hirvittävimmällä tavalla murhataan sellaisia työläisiä jotka uskaltavat vähäkkään rohkeammin arvostella lahtarihallituksen toimintaa.

Mutta vaikka kaikkea tätä koetaan hallituksen taholta peittää kaikenlaatuilla väleillä, interjuuvilla ja ukaseilla niin siitäkin huolimatta se on tuleva loppuunsa, ja se aika ei enää ole kaukana. Nikun hallitus kaikkessa juluudessaan ei voinut upottaa vereen nousevan työväestön vapaudenkaipua, eikä sitä voi Suomeenkaan lahtarit vaikka vievätkin Nikulta ja Viljeltä voiton juluuksissaan. He tietävät sen itsekin.

Veljesi veri huutaa sinulle maasta, se huutaa tilinteonpäävä jota lahtarit kauhulla odottavat. Se tulee, sitä ei voi mikään mahti maailmassa estää.

Puhukaa edelleenkin herra tohtori, ihminen voi joskus kaiken sorron ja vainonkin keskellä nauttia suuruudenhulluuksista. * * *

Puhuessaan yliopistokehityksen antamisesta mailmansodan veteraaneille lausui eräs Englannin parlamentin jäsen seuraavaa: "Ikäemmältä näyttävää seikkaa ei nykyään ole kuin se, että ruumiillisen työn tekijät saavat suurempaa palkkaa kuin henkistyntö tekijät. Viimeaikoina on puhuttu paljon keski-luokan traagillisesta kohtalosta eikä erimielisyyttä voi olla sen suhteen mikä on kysymyksessä henkistyntö tekijät. Jos alkaisiin elää elämäni uudelleen, en yrittäisikään alkaa henkistyntö tekijänä. Olen kuusijalkainen, painan 182 paunaa niin voisin varmasti tulla toimeen ruumiillisessa työssä."

Olette oikeassa, arvoisa parlamentin jäsen, Olemme teille myötauntoinen, mutta emme